

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D.

Zagreb, travanj 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O DRUŠTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2008.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.	7
	Nalaz za 2008.	10
III.	MIŠLJENJE	22
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/09-01/390

Urbroj: 613-01-02-10-7

Zagreb, 28. travnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D. ZA 2008.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje društva Hrvatska elektroprivreda d.d. (dalje u tekstu: Društvo) za 2008.

Revizija je obavljena u razdoblju od 2. rujna 2009. do 28. travnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Javno poduzeće Hrvatska elektroprivreda, s p.o. preoblikovano je u studenome 1994. u dioničko društvo. U skladu s odredbama Zakona o energiji, Zakona o regulaciji energetske djelatnosti i Zakona o tržištu električne energije, Hrvatska elektroprivreda d.d. je u srpnju 2002. preoblikovano u HEP grupu, koju čine Društvo kao vladajuće društvo i ovisna društva. HEP grupa je grupacija pravno samostalnih trgovačkih društava, koja u odnosu na osnivača (Društvo) imaju status ovisnih društava. Ovisna društva, koja posluju u okviru HEP grupe su: HEP-Proizvodnja d.o.o., HEP-Operator prijenosnog sustava d.o.o., HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., HEP-Opskrba d.o.o., HEP-Trgovina d.o.o., HEP-Toplinarstvo d.o.o., HEP-Plin d.o.o., HEP-ESCO d.o.o., Agencija za posebni otpad d.o.o., HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o., HEP-Odmor i rekreacija d.o.o. i HEP-Nastavno obrazovni centar d.o.o. Osim navedenih ovisnih društava, koja su u 100,0%-tnom vlasništvu Društva, unutar HEP grupe posluje društvo TE Plomin d.o.o. s 50,0%-tnim udjelom Društva u vlasništvu. Društvo također sudjeluje u 50,0%-tnom vlasništvu Nuklearne elektrane Krško d.o.o. (dalje u tekstu: NE Krško).

HEP grupa je nacionalna elektroenergetska tvrtka, koja se bavi proizvodnjom, prijenosom i distribucijom električne energije, a u posljednjih nekoliko desetljeća i opskrbom toplinom i distribucijom plina. Društvo, kao vladajuće društvo u okviru HEP grupe, obavlja funkciju korporativnog upravljanja i jamči uvjete za sigurnu i pouzdanu opskrbu kupaca električnom energijom.

HEP grupa raspolaže s 4 000 MW instalirane snage za proizvodnju električne energije i 974 MW snage za proizvodnju topline. Električnu energiju proizvodi ovisno društvo HEP-Proizvodnja d.o.o. u 16 hidroelektrana i sedam termoelektrana, koje kao pogonsko gorivo koriste loživo ulje, prirodni plin i ugljen. Neke od njih u spojenom procesu proizvode električnu i toplinsku energiju i čine okosnicu centraliziranog toplinskog sustava Zagreba i Osijeka. Osim ovisnog društva HEP-Proizvodnja d.o.o., električnu energiju u Republici Hrvatskoj proizvodi društvo TE Plomin d.o.o., koje je u vlasništvu Društva i inozemnog partnera.

Sjedište Društva je u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljni kapital upisan je u iznosu 19.792.159.200,00 kn, a podijeljen je na 10 995 644 redovnih dionica, nominalne vrijednosti 1.800,00 kn po dionici. Sve dionice vlasništvo su Republike Hrvatske. Tijela Društva su uprava, nadzorni odbor i skupština. Uprava društva se sastoji od šest članova, od kojih je jedan predsjednik uprave. Nadzorni odbor ima sedam članova, od kojih je šest članova imenovala glavna skupština, a jednog člana zaposlenici na temelju odredbi Zakona o radu (Narodne novine 147/04). Skupština Društva u 2008. je državni tajnik Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Dužnost predsjednika uprave od 1. ožujka 2004. do 25. rujna 2009. obavljao je mr. sc. Ivan Mravak, a od 25. rujna 2009. dužnost predsjednika uprave obavlja Leo Begović dipl. ing. Koncem 2008., u HEP grupi bilo je zaposleno 14 375, a u Društvu 444 zaposlenika.

Financijski izvještaji

U skladu s odredbom članka 15. Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07) Društvo je sastavilo propisane godišnje financijske izvještaje za 2008. i to: Bilanca, Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o novčanom tijeku, Izvještaj o promjenama kapitala, te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka, ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 11.425.049.964,00 kn, rashodi u iznosu 11.421.533.639,00 kn, te dobit u iznosu 3.516.325,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2008.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2008.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Poslovni prihodi	11.061.614.682,00	11.192.936.957,00	101,2	98,0
1.1.	Prihodi od prodaje električne energije	9.723.952.466,00	9.681.877.184,00	99,6	84,8
1.2.	Prihodi od gubitaka električne energije na mreži prijenosa i distribucije	775.220.647,00	776.954.281,00	100,2	6,8
1.3.	Prihodi od zajedničkih funkcija i usluga unutar HEP grupe	513.218.461,00	415.863.514,00	81,0	3,6
1.4.	Drugi poslovni prihodi	49.223.108,00	318.241.978,00	646,5	2,8
2.	Financijski prihodi	79.816.177,00	232.113.007,00	290,8	2,0
	Ukupni prihodi	11.141.430.859,00	11.425.049.964,00	102,5	100,0

Prihodi ostvareni u iznosu 11.425.049.964,00 kn veći su za 1.144.152.528,00 kn ili 11,1% u odnosu na ostvarene u 2007. Prihodi od prodaje električne energije čine 84,8% ukupno ostvarenih prihoda, a odnose se na prihode od prodaje električne energije u zemlji u iznosu 9.570.746.758,00 kn i inozemstvu u iznosu 111.130.426,00 kn. Prihodi od prodaje električne energije u zemlji veći su za 1.012.094.997,00 kn ili 10,6% u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini. Odnose se na prihode od prodaje električne energije tarifnim kupcima u iznosu 8.488.703.252,00 kn, povlaštenim kupcima u iznosu 804.371.201,00 kn, jednom trgovačkom društvu u iznosu 212.569.391,00 kn, te prihode od subvencija električne energije kućanstvima koja troše manje od 2 000 kWh godišnje u iznosu 65.102.914,00 kn. Prodaju električne energije kućanstvima (tarifnim kupcima) obavlja ovisno društvo HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., dok prodaju povlaštenim kupcima obavlja ovisno društvo HEP-Opkrba d.o.o. U okviru prihoda od prodaje električne energije evidentirani su prihodi od stjecanja dionica u iznosu 145.748.700,00 kn. Koncem 2008. Društvo je, na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, steklo 53 981 dionicu društva Jadranski naftovod d.d. nominalne vrijednosti 2.700,00 kn po dionici, odnosno ukupne vrijednosti 145.748.700,00 kn.

Navedene dionice stečene su na temelju potraživanja iz ranijih razdoblja za isporučenu električnu energiju trgovačkom društvu koje je privatizirano u 2008.

U financijskim prihodima, koji su ostvareni u iznosu 232.113.007,00 kn, obuhvaćeni su prihodi od vrednovanja nekretnina i dionica po fer vrijednosti u iznosu 138.930.698,00 kn (133.532.598,00 kn od vrednovanja stanova i 5.398.100,00 kn od vrednovanja dionica). Uprava Društva je u ožujku 2009. donijela odluku o vrednovanju ulaganja u nekretnine (stanove, garaže i odmarališta), kojim je utvrđeno da će se ulaganja u nekretnine Društva i ovisnih društava evidentirati u poslovnim knjigama 31. prosinca 2008. po fer vrijednosti. Prihodi od vrednovanja nekretnina po fer vrijednosti ostvareni u iznosu 133.532.598,00 kn iskazani su u poslovnim knjigama Društva na računu dobiti i gubitka za 2008., a najvećim dijelom u iznosu 128.178.682,00 kn odnose se na vrednovanje stanova iz portfelja ovisnih društava. Istodobno je donesena odluku o razvrstavanju ulaganja u dionice društva Jadranski naftovod d.d., kojom je utvrđeno da se navedene dionice priznaju po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, te da se razvrstavaju u financijsku imovinu koja je raspoloživa za prodaju. Prihodi od vrednovanja dionica po fer vrijednosti ostvareni su u iznosu 5.398.100,00 kn (razlika između fer vrijednosti i nominalne vrijednosti dionica).

Rashodi ostvareni u iznosu 11.421.533.639,00 kn veći su za 1.592.415.036,00 kn ili 16,2% u odnosu na ostvarene u 2007. Na povećanje rashoda, najvećim djelom, utjecali su troškovi električne energije koji su veći za 16,9 % u odnosu na 2007., dok su prihodi od prodaje električne energije veći za 13,1%.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i ostvarenim rashodima za 2008.

Tablica broj 2

Planirani i ostvareni rashodi za 2008.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Poslovni rashodi	10.744.775.099,00	11.118.483.794,00	103,5	97,4
1.1.	Materijalni troškovi	10.335.641.587,00	10.739.569.558,00	103,9	94,0
1.2.	Troškovi zaposlenika	72.447.747,00	75.931.211,00	104,8	0,7
1.3.	Amortizacija	62.962.741,00	62.293.318,00	98,9	0,6
1.4.	Vrijednosno usklađivanje i rezerviranja	78.000.000,00	77.531.593,00	99,4	0,7
1.5.	Drugi poslovni rashodi	195.723.024,00	163.158.114,00	83,4	1,4
2.	Financijski rashodi	226.442.176,00	287.275.977,00	126,9	2,5
3.	Izvanredni rashodi	0,00	15.773.868,00	-	0,1
	Ukupni rashodi	10.971.217.275,00	11.421.533.639,00	104,1	100,0

Materijalni troškovi ostvareni u iznosu 10.739.569.558,00 kn, najvećim dijelom se odnose na troškove sirovina i materijala u iznosu 10.633.820.553,00 kn, te troškove usluga u iznosu 104.539.154,00 kn.

Troškovi sirovina i materijala odnose se na troškove električne energije nabavljene u okviru HEP grupe u iznosu 7.792.570.787,00 kn, troškove električne energije nabavljene izvan HEP grupe u iznosu 2.836.957.650,00 kn, te troškove materijala i rezervnih dijelova u iznosu 4.292.116,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2008., ukupna vrijednost imovine (aktiva), te obveza i kapitala (pasiva) iznosila je 26.963.597.699,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2007.	31. prosinca 2008.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
I.	Aktiva	25.563.796.951,00	26.963.597.699,00	105,5
1.	Dugotrajna imovina	20.493.122.891,00	21.138.698.147,00	103,1
2.	Kratkotrajna imovina	4.972.722.859,00	5.801.331.534,00	116,7
2.1.	Zalihe	8.044.987,00	11.044.586,00	137,3
2.2.	Potraživanja	4.909.391.034,00	5.607.069.772,00	114,2
2.3.	Kratkotrajna financijska imovina	24.834.943,00	110.840.635,00	446,3
2.4.	Novac u banci i blagajni	30.451.895,00	72.376.541,00	237,7
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	97.951.201,00	23.568.018,00	24,1
II.	Pasiva	25.563.796.951,00	26.963.597.699,00	105,5
1.	Kapital i rezerve	18.658.666.583,00	18.661.605.933,00	100,0
2.	Rezerviranja	116.747.243,00	63.622.518,00	54,5
3.	Dugoročne obveze	3.994.137.242,00	4.261.890.013,00	106,7
4.	Kratkoročne obveze	2.734.736.700,00	3.915.935.442,00	143,2
5.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja	59.509.183,00	60.543.793,00	101,7
	Izvanbilančni zapisi	1.616.487.549,00	1.979.713.009,00	122,5

Vrijednost dugotrajne imovine na dan 31. prosinca 2008. iznosila je 21.138.698.147,00 kn, što je za 645.575.256,00 kn ili 3,1% više u odnosu na stanje koncem 2007. Odnosi se na nematerijalnu imovinu u iznosu 71.058.468,00 kn, materijalnu imovinu u iznosu 842.455.153,00 kn, financijsku imovinu u iznosu 2.072.560.286,00 kn, dugoročna potraživanja u iznosu 18.149.919.705,00 kn i odgođenu poreznu imovinu u iznosu 2.704.535,00 kn.

Dugoročna potraživanja u iznosu 18.149.919.705,00 kn, odnose se na potraživanja od ovisnih društava u iznosu 18.147.998.695,00 kn i potraživanja za stanove prodane na kredit na temelju Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92, 69/92, 25/93, 48/93, 2/94, 44/94) u iznosu 1.921.010,00 kn.

Kratkotrajna financijska imovina u iznosu 110.840.635,00 kn, veća je za 86.005.692,00 kn od iskazane koncem 2007. Odnosi se na potraživanja za dane depozite u iznosu 92.170.798,00 kn i kratkoročno oročena sredstva kod banaka u iznosu 18.669.837,00 kn.

Dugoročne obveze iskazane koncem 2008. u iznosu 4.261.890.013,00 kn veće su za 267.752.771,00 kn ili 6,7% u odnosu na iskazane koncem 2007.

Odnose se na obveze prema bankama u iznosu 2.916.517.657,00 kn, obveze za izdane obveznice u iznosu 1.197.069.744,00 kn, obveze prema ovisnim društvima u iznosu 68.627.421,00 kn, obveze za zajmove u iznosu 46.512.568,00 kn i druge dugoročne obveze u iznosu 33.162.623,00 kn.

Kratkoročne obveze iskazane koncem 2008. u iznosu 3.915.935.442,00 kn veće su za 1.181.198.742,00 kn ili 43,2% u odnosu na iskazane koncem 2007.

Odnose se obveze prema bankama u iznosu 1.991.154.786,00 kn, ovisnim društvima u iznosu 975.772.092,00 kn, dobavljačima u iznosu 733.409.665,00 kn i druge obveze u iznosu 215.598.899,00 kn.

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Godišnji financijski izvještaji Društva za 2008., u skladu s odredbom članka 17. Zakona o računovodstvu, bili su predmet revizije, koju je obavilo društvo registrirano za obavljanje revizijskih usluga. U izvješću revizije je navedeno da je Društvo tijekom 2008. promijenilo računovodstvene politike vezano za investicijska ulaganja u nekretnine iz troškovnog modela u model vrednovanja po fer vrijednosti. U skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 40 Investicijsko ulaganje, investicijsko ulaganje u nekretnine se početno priznaje po trošku nabave, te naknadno vrednovanje može biti po trošku nabave ili fer vrijednosti. Društvo je sav prihod temeljem vrednovanja po fer vrijednosti u iznosu 133.532.598,00 kn iskazalo u računu dobiti i gubitka za 2008., od čega se 128.178.682,00 kn odnosi na prihode od vrednovanja stanova i odmarališta iskazane u financijskim izvještajima ovisnih društava, te prihodi u iznosu 128.178.682,00 kn nisu trebali biti iskazani u računu dobiti i gubitka Društva za 2008. Slijedom navedenog, dugoročna potraživanja od ovisnih društava na dan 31. prosinca 2008. i neto dobit za godinu koja je tada završila su precijenjeni za 128.178.682,00 kn. Društvo priznaje prihode u iznosima koje je ovisno društvo HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. obračunalo krajnjim korisnicima, dok se potraživanja od krajnjih korisnika evidentiraju u poslovnim knjigama ovisnog društva, što je u skladu s propisima.

Društvo za obavljanje revizije dalo je mišljenje da financijski izvještaji, osim učinaka ranije navedenih činjenica, u svim materijalno značajnim odrednicama, prikazuju objektivno financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2008., te rezultate poslovanja i novčane tijekove za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Bez kvalifikacije mišljenja skreće se pozornost na računovodstvenu politiku vezano za priznavanje prihoda.

II. REVIZIJA ZA 2008.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga za 2008.,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Društva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocjenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Revizijski dokazi su prikupljeni provjerom i analizom dokumentacije na temelju koje su nastali određeni poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama. Obuhvaćena je procjena primijenjenih računovodstvenih politika (standarda) kod sastavljanja financijskih izvještaja. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku i elektronskim medijima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa i pravila, procedura i drugih internih akata. Provedeni su analitički postupci radi istraživanja određenih pokazatelja i tendencija. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Obavljeni su razgovori s članom uprave, direktorima ovisnih društava i organizacijskih jedinica Društva, te drugima zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba vezana za sustav unutarnjih kontrola, nabavu i prodaju električne energije, ulaganja u kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu, te dane predujmove.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Društva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Društvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Revizijom za 2007. dani su sljedeći nalozi, preporuke i mišljenja:

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazani rashodi za kamate koje se odnose na 2007. u iznosu 3.096.299,00 kn, te je Državni ured za reviziju naložio priznavanje rashoda u razdoblju u kojem su nastali, odnosno priznavanje i evidentiranje rashoda uz dosljednu primjenu Međunarodnog računovodstvenog standarda 23.

Također je naložio imenovanje članova revizorskog odbora, kako je propisano odredbama Zakona o reviziji (Narodne novine 146/05 i 139/08).

Prihodi Društva planirani su u nekoliko skupina, a rashodi po aktivnostima. Prihodi i rashodi nisu planirani po vrstama u skladu s rasporedom osnovnih računa u računskom planu. Kod znatnijeg odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda, te investicijskih ulaganja od planiranih nisu donesene izmjene plana. Državni ured za reviziju je predložio planiranje prihoda i rashoda po vrstama u skladu s rasporedom računa u računskom planu, te u slučaju značajnijeg odstupanja uvjeta privređivanja od planiranih, donošenje izmjena plana.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da bi se trebali analizirati troškovi društva TE Plomin d.o.o., te poduzeti mjere u cilju smanjenja troškova i povećanja likvidnosti kako bi se podmirile obveze prema Društvu. S obzirom da je dividenda koju ostvaruje strani partner na uloženi kapital u društvo TE Plomin d.o.o. znatno veća od tržišnih kamata, Državni ured za reviziju je predložio da se, u skladu s odredbama ugovora o zajedničkom ulaganju, pribavi suglasnost stranog partnera da proda svoj ulog Društvu.

Troškovi promidžbe, reklame i sponzorstva u 2007. ostvareni su u iznosu 27.329.129,00 kn, a troškovi donacija u iznosu 19.087.769,00 kn. S obzirom na vrstu usluga koje pruža Društvo, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da ne bi trebalo izdvajati značajna sredstva za usluge promidžbe, reklame i sponzorstva.

Također, s obzirom na nedostatak financijskih sredstava za redovno poslovanje i potrebna investicijska ulaganja, ne bi trebali donirati sredstva, posebice profesionalnim športskim klubovima.

Državni ured za reviziju je naložio kod nabave robe, radova i usluga postupati u skladu s propisima o javnoj nabavi i odredbama ugovora o međusobnim odnosima zaključenog s ovisnim društvima, te zaključivanje ugovora o nabavi kojima će se, između ostalog, utvrditi vrsta usluge, količina, cijena i način plaćanja.

Revizijom za 2008. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Rashodi se evidentiraju uz dosljednu primjenu Međunarodnog računovodstvenog standarda 23, odnosno u razdoblju u kojem su nastali.
- Imenovani su članovi revizorskog odbora.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Planiranje prihoda i rashoda po vrstama u skladu s rasporedom računa u računskom planu, te u slučaju značajnijeg odstupanja uvjeta privređivanja od planiranih, donošenje izmjena plana.
- Vezano za mišljenje Državnog ureda za reviziju da bi se trebali analizirati troškovi društva TE Plomin d.o.o., te poduzeti mjere u cilju smanjenja troškova i povećanja likvidnosti kako bi se podmirile obveze prema Društvu, Društvo je obrazložilo da je vijek uporabe TE Plomin procijenjen na 15 godina (u tom razdoblju elektrana je u zajedničkom vlasništvu Društva i stranog partnera), što povećava trošak amortizacije koja predstavlja izvor financiranja otplate dugoročnih kredita. Društvo će nakon prestanka partnerstva dobiti u 100%-tno vlasništvo elektranu u radnom stanju koja će prema procjeni moći poslovati još najmanje 25 godina i to kao elektrana s niskim promjenljivim troškovima, otplaćenim kreditima i obvezama prema stranom partneru i u dobroj kondiciji temeljem sadašnje dobre pogonske raspoloživosti, te uzornog vođenja i održavanja.

Vezano za prijedlog Državnog ureda za reviziju da pribavi suglasnost stranog partnera da proda svoj ulog Društvu, jer je dividenda koju ostvaruje strani partner na uloženi kapital u društvo TE Plomin d.o.o. znatno veća od tržišnih kamata, Društvo je navelo da je ugovorom o suradnji utvrđena mogućnost prodaje uloga stranog partnera prije roka, ali ne prije isteka 15 godina od puštanja elektrane u pogon (2015.), uz uvjet da su u cijelosti plaćene kamate, otplaćena glavnica stranom partneru i krediti, što je preskupo za Društvo.

- Troškovi promidžbe, reklame i sponzorstva ostvareni u 2008. u iznosu 22.762.711,00 kn manji su za 4.566.418,00 kn ili 16,7% od ostvarenih u 2007. Troškovi donacija ostvareni u iznosu 9.799.330,00 kn manji su za 9.288.439,00 kn ili 48,7% od ostvarenih u 2007.
- Provođenje postupaka javne nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi i zaključivanje ugovora kojim će se, između ostaloga, utvrditi vrsta, količina i cijena usluge, te plaćanje.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2008.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih kontrola, planiranje, imovina, obveze, kapital, prihodi, rashodi i javna nabava.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, dane predujmove za materijalnu imovinu, ulaganja u materijalnu imovinu, potraživanja, troškove promidžbe, reklame, sponzorstva i donacije, troškove vezane za elektroenergetske objekte u Republici Bosni i Hercegovini, te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola je skup postupaka i mjera koje uspostavlja uprava i menadžment, kako bi se osigurala sigurnost i pouzdanost poslovnog i informacijskog sustava, usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima, način upravljanja poslovnim rizicima te pouzdani financijski izvještaji. Sustav unutarnjih kontrola Društva definiran je internim aktima, odlukama i uputama (Statut, Računovodstvene politike, Godišnji gospodarski plan i plan investicija HEP grupe, Financijski plan Društva, Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o radu, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji, Kolektivni ugovor, Upute za programski sustav FIN, Upute za alokaciju zajedničkih troškova HEP grupe i Društva, te druge upute i odluke uprave). Upravi Društva dostavljaju se mjesečna izvješća o poslovanju društava HEP grupe, koja sadrže realizaciju plana troškova prema aktivnostima i plana investicija prema izvorima financiranja te obveze za kredite i obveze prema dobavljačima, prihode i naplate potraživanja od električne i toplinske energije te plina. Izvješća sadrže analizu ostvarenih prihoda, troškova poslovanja te rezultata poslovanja društava HEP grupe. Izvješća sadrže podatke o utrošku i cijenama pojedine vrste energetskog goriva te troškovima nabave električne energije. Prodaja električne energije prati se prema kategorijama potrošača u naturalnim i financijskim pokazateljima i uspoređuje s planiranom te ostvarenom u istom razdoblju prethodne godine.

Društvo nema u pisanom obliku u cijelosti definiran sustav unutarnjih kontrola. Tako nema interni akt o kolanju i likvidaciji dokumentacije, interni akt o blagajničkom poslovanju, plan zapošljavanja, opis poslovnih procesa, opis poslova i zadataka za pojedino radno mjesto, nisu utvrđene nadležnosti i odgovornosti zaposlenika. Međusobni odnosi Društva i ovisnih društava nisu precizno definirani (nabava robe, radova i usluga, vlasništvo, evidentiranje, plaćanje).

Veći broj internih akata je donesen prije reorganizacije Društva te nisu u cijelosti primjenjivi (Pravilnik o računovodstvu i Pravilnik o financijskom poslovanju doneseni su 1997.). Dugoročni i srednjoročni plan razvoja Društva nije donesen. Procedure za provođenje postupaka javne nabave također nisu donesene, a plan nabave robe, radova i usluga nije cjelovit i detaljno razrađen. U slučaju izmjena uvjeta privređivanja, odnosno kod znatnijeg odstupanja ostvarenih rezultata u odnosu na planirane ne donose se izmjene godišnjeg gospodarskog plana i plana investicija. Prihodi i rashodi nisu planirani po vrstama prema rasporedu osnovnih računa u računskom planu. Zbog navedenog, usporedba pojedinih ostvarenih prihoda i rashoda s planiranim je onemogućena. U gospodarskom planu HEP grupe planirana je racionalizacija poslovanja i smanjenje troškova, između ostalog, smanjenjem broja zaposlenih u cilju povećanja produktivnosti rada na razini europskih elektroprivrednih društava, te okrupnjavanjem poslova nabave.

Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Društva, donesen koncem 2008., nije u skladu s navedenim mjerama racionalizacije jer je prema Pravilniku predviđena potreba za 1 123 zaposlenika, što je za 679 zaposlenika više od zaposlenih koncem 2008. Potreban broj zaposlenika je utvrđen, a prethodno nije sačinjena analiza iskorištenosti radnog vremena i nisu opisani poslovi. Tijekom 2008. u društvima HEP grupe broj zaposlenih je povećan za 85 zaposlenika, a troškovi za 9,7% u odnosu na 2007. (koncem 2007. bilo je zaposleno 14 290, a koncem 2008. bilo je 14 375 zaposlenika). Najveće povećanje je u Društvu (33 zaposlenika) i ovisnom društvu HEP-Opskrba d.o.o. (27 zaposlenika). U razdoblju od 2006. do konca 2008. raskinuti su ugovori o radu s 881 zaposlenikom, a zaposleno je 899 zaposlenika. U navedenom razdoblju isplaćene su otpremnine u iznosu 173.921.450,00 kn, najvećim dijelom zaposlenicima koji nisu prihvatili nove ugovore o radu, ponuđene u skladu s Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji iz 2006. U slučaju neprihvatanja ponuđenih ugovora o radu zaposlenicima su isplaćene otpremnine u skladu s Kolektivnim ugovorom. Također postupci nabave robe, radova i usluga nisu objedinjeni kako je planirano u okviru mjera racionalizacije. Najveći dio nabave robe, radova i usluga obavljaju ovisna društva samostalno, dok manji dio nabave za potrebe ovisnih društava obavlja Društvo. Osim navedenog, nabava se obavlja u sektoru za nabavu, uredu uprave, sektoru korporativnih financija, sektoru za informatiku i telekomunikacije, sektoru za opće poslove, direkciji za korporacijski razvoj i strategiju, te direkciji za upravljanje ljudskim potencijalima, pravnim i općim poslovima. Zbog navedenog, u pojedinim slučajevima nabava istih roba obavljena je po različitim cijenama.

Korporativna funkcija interne revizije i upravljanje rizicima obavlja se u sektoru za internu reviziju i upravljanje rizicima, koji je izravno odgovoran predsjedniku uprave. Funkcija interne revizije je provođenje revizija poslovanja i izvještavanje o djelovanju unutarnjih kontrola i sustava unutarnjih kontrola, usklađenosti poslovanja sa zakonima, propisima i internim aktima, planovima i programima, te poslovnom politikom i načinom upravljanja poslovnim rizicima. Sektor za internu reviziju obavlja reviziju za HEP grupu u cjelini. U skladu s odredbama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji, koji se počeo primjenjivati od početka 2009., u okviru sektora ustrojena je služba za internu reviziju poslovanja, služba za internu reviziju tehničkih poslova i služba za internu reviziju informacijskog sustava. Iskazana je potreba za 21 zaposlenikom, a u vrijeme obavljanja revizije u sektoru je bilo zaposleno šest zaposlenika, odnosno 15 zaposlenika manje od iskazanih potreba. Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima je izradio Pravilnik o internoj reviziji i kontroli, Smjernice za rad internih revizora, Etički kodeks, te Plan i program rada za 2008. Također je dostavio predsjedniku uprave godišnje izvješće o svom radu. Prema Planu i programu planirano je 69 internih revizija, a obavljene su 44 interne revizije.

Nakon obavljenih revizija, sastavljena su izvješća koja, između ostaloga, sadrže osnovne podatke o organizacijskoj jedinici koja je predmet revizije, nalaze i preporuke, zaključke, te mjere i aktivnosti koje treba poduzeti odgovorni menadžment (korisnik izvješća). Rokovi u kojima je odgovorni menadžment (korisnik izvješća) obvezan izvijestiti direktora sektora za internu reviziju o poduzetim aktivnostima, a vezano za dane preporuke nisu utvrđeni. Veći broj korisnika izvješća nije u pisanom obliku obavještavao direktora sektora o poduzetim aktivnostima vezanim za dane preporuke.

Odluka o osnivanju revizorskog odbora donesena je tijekom 2007., a članovi revizorskog odbora su imenovani sredinom 2009. Revizorski odbor nije započeo s radom do vremena obavljanja revizije.

Odredbom članka 28. Zakona o reviziji je propisano da revizorski odbor: prati postupak financijskog izvješćivanja, učinkovitost sustava unutarnje kontrole i unutarnje revizije, te sustav upravljanja rizicima; nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih i konsolidiranih izvještaja; neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama; daje preporuke skupštini o odabiru samostalnog revizora ili revizorskog društva; raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije, te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje. Odredbom članka 29. navedenog Zakona je propisano da samostalni revizor ili revizorsko društvo mora revizorski odbor izvještavati o ključnim pitanjima koja proizlaze iz revizije, a posebno o značajnim slabostima unutarnje kontrole u vezi s procesom financijskog izvještavanja.

Državni ured za reviziju predlaže, u skladu s profesionalnim standardima i zahtjevima društava HEP grupe, izraditi potrebne interne akte, upute i procedure, te uspostaviti podjelu ključnih zadaća i definirati nadležnosti i odgovornosti. Također predlaže planirati prihode i rashode po vrstama u skladu s rasporedom računa u računskom planu, a u slučaju značajnijeg odstupanja uvjeta privređivanja od planiranih izradu izmjena plana, kako bi plan bio u funkciji donošenja poslovnih odluka, te redovitog praćenja i usporedbe ostvarenih s planiranim i očekivanim rezultatima.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je broj unutarnjih revizora nedostatan s obzirom na rizike koji proizlaze iz veličine i složenosti područja ispitivanja, ukupne vrijednosti imovine i ukupno ostvarenih prihoda i rashoda društava HEP grupe, te predlaže popuniti sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima potrebnim brojem internih revizora.

Državni ured za reviziju predlaže uspostaviti sustavno praćenje provedbe preporuka i odrediti rokove u kojima će odgovorni menadžment (korisnik izvješća) biti obavezan izvijestiti sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima o poduzetim aktivnostima u vezi danih preporuka. Također predlaže poduzeti mjere kako bi revizorski odbor započeo s radom.

- 1.2. *Vezano za uspostavu sustav unutarnjih kontrola Društvo navodi da je sredinom travnja 2010. donesena odluka da se u roku 30 dana imenuje tim i predlože smjernice rada za uspostavu sustava unutarnjih kontrola u HEP grupi. Navodi da su određene aktivnosti već pokrenute u skladu s Akcijskim planom za provođenje Antikorupcijskog programa u HEP grupi za razdoblje od 2010. do 2012., koji je donijela uprava na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske.*

2. Imovina

- 2.1. Vrijednost imovine na dan 31. prosinca 2008. iznosila je 26.963.597.699,00 kn, a odnosi se na dugotrajnu u iznosu 21.138.698.147,00 kn, kratkotrajnu u iznosu 5.801.331.534,00 kn, te plaćene troškove budućih razdoblja i obračunane prihode u iznosu 23.568.018,00 kn.

Dugotrajna imovina se odnosi na nematerijalnu u iznosu 71.058.468,00 kn, materijalnu u iznosu 842.455.153,00 kn, financijsku u iznosu 2.072.560.286,00 kn, dugoročna potraživanja u iznosu 18.149.919.705,00 kn i odgođenu poreznu imovinu u iznosu 2.704.535,00 kn. Dugotrajna materijalna imovina se odnosi na predujmove u iznosu 376.284.853,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 215.501.187,00 kn, građevinske objekte u iznosu 86.743.677,00 kn, materijalnu imovinu u pripremi u iznosu 142.856.376,00 kn i drugu materijalnu imovinu u iznosu 21.069.060,00 kn. Materijalna imovina u pripremi se odnosi na ulaganja u istraživačke studije u iznosu 106.232.994,00 kn, građevinske objekte u pripremi u iznosu 16.701.757,00 kn, investicijski materijal u iznosu 10.689.676,00 kn i opremu u iznosu 9.231.949,00 kn.

Kratkotrajna imovina se odnosi na zalihe sirovina i materijala u iznosu 11.044.586,00 kn, kratkoročna potraživanja u iznosu 5.607.069.772,00 kn, kratkotrajnu financijsku imovinu u iznosu 110.840.635,00 kn i novčana sredstva u iznosu 72.376.541,00 kn. Utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na dane predujmove, građevinske objekte u pripremi (ulaganja u izgradnju poslovne zgrade), ulaganja u istraživačke studije (geotermalne programe), kratkoročna potraživanja (potraživanja od ovisnog društva), te postupke javne nabave.

- Predujmovi za materijalnu imovinu

U okviru predujmova za materijalnu imovinu, koji su koncem 2008. iznosili 376.284.853,00 kn, iskazan je predujam društvu Hrvatske autoceste d.o.o. (dalje u tekstu: HAC) u iznosu 300.000.000,00 kn. Navedeni predujam dan je na temelju sporazuma zaključenog u prosincu 2006. kojim je, između ostaloga, utvrđeno da se HAC obvezuje predati Društvu u posjed i vlasništvo elektroenergetske objekte, koji služe za opskrbu električnom energijom autocesta, radi daljnjeg upravljanja i održavanja. Prema izvješću povjerenstva, kojeg čine članovi Društva i HAC-a, vrijednost ulaganja u elektroenergetske objekte po okončanim obračunima je iznosila 989.094.569,00 kn, od čega se na objekte koji bi se trebali prenijeti u vlasništvo Društva odnosi 300.212.691,00 kn. Ugovoreno je da će predaja navedenih objekata započeti koncem siječnja 2007., te da će se sastaviti primopredajni zapisnici, koji će biti sastavni dio sporazuma. HAC se obvezao u roku dvije godine od potpisa sporazuma, predati Društvu relevantnu dokumentaciju kao dokaz vlasništva za sve objekte koji su predmet sporazuma. Ukoliko se u zadanom roku ne realizira prijenos prava vlasništva na Društvo, HAC se obvezao izvršiti povrat dijela primljenog predujma razmjerni udjelu objekata koji nisu preneseni u vlasništvo Društva, uvećano za zakonsku zateznu kamatu. HAC se obvezao, u svrhu reguliranja imovinskopravnih odnosa, a u odnosu na dio elektroenergetskih objekata koji se nalaze izvan koridora autoceste i imaju status općeg dobra, pokrenuti postupak izdvajanja nekretnine iz općeg dobra. Također se obvezao pokrenuti postupak izmjene Zakona o javnim cestama (Narodne novine 180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09, 153/09), odnosno sve potrebne pravne radnje kako bi se nekretnine koje su predmet sporazuma mogle prenijeti u vlasništvo Društva.

U studenome 2008. zaključen je dodatak navedenom sporazumu, kojim je produžen rok predaje relevantne dokumentacije kao dokaz vlasništva za sve objekte koji su predmet sporazuma, s dvije godine od potpisa sporazuma na tri godine (konac 2009.). Predaja navedenih objekata nije započela do vremena obavljanja revizije. Također, HAC nije predao dokumentaciju o vlasništvu za objekte koji su predmet sporazuma.

Prije zaključenja sporazuma, odnosno tijekom 2004., Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je dalo mišljenje da su javne ceste dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i da su u općoj uporabi, odnosno javne ceste u smislu Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima smatraju se općim dobrom na kojem se ne može stjecati pravo vlasništva.

S obzirom da je prije zaključenja navedenog sporazuma Državno odvjetništvo dalo mišljenje da ne postoje zakonske mogućnosti za preuzimanje objekata koji su predmet sporazuma, Društvo nije trebalo zaključivati sporazum i plaćati predujmom 300.000.000,00 kn.

- Ulaganja u geotermalne programe

U okviru ulaganja u istraživačke studije, koja su koncem 2008. iznosila 106.232.994,00 kn, iskazana su ulaganja u geotermalne programe u iznosu 8.811.750,00 kn, od čega se na ulaganja u programe uporabe geotermalne energije na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak odnosi 7.311.750,00 kn i na lokaciji Velika Ciglena 1.500.000,00 kn.

U lipnju 2006. Vlada Republike Hrvatske je donijela zaključak kojim podupire Program gospodarske uporabe geotermalne energije na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak, kao demonstracijski projekt uporabe geotermalne energije u Republici Hrvatskoj, s obzirom da je korištenje obnovljivih izvora energije u interesu Republike Hrvatske. Društvo je bilo zaduženo do konca 2006. dovršiti studiju izvodljivosti Programa (što je učinjeno). Osim navedene studije, Društvo je nabavilo studiju Stručna potpora za osnivanje i početak rada koordinacijskog društva za provedbu Programa, studijsku dokumentaciju za izgradnju geotermalne elektrane, Elaborat za priključenje male elektrane na elektroenergetsku mrežu te proračun isplativosti ulaganja u energetske projekte i uređenje gospodarske zone Programa. Prema studiji Stručna potpora za osnivanje i početak rada koordinacijskog društva za provedbu Programa, predviđena je ukupna vrijednost investicijskih ulaganja u prvoj fazi realizacije Programa u iznosu 479.952.153,00 kn, od čega 78.961.551,00 kn za geotermalnu elektranu. Za koordinaciju provedbe navedenog Programa, početkom 2009., osnovano je trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću Geopodravina. Osnivači navedenog društva su Društvo, INA d.d., Podravka d.d., Općina Legrad, Hrvatski fond za privatizaciju i Koprivničko-križevačka županija. Djelatnost društva je proizvodnja električne i toplinske energije, opskrba toplinskom energijom, opskrba parom i klimatizacijom, eksploatacija mineralnih sirovina, projektiranje i građenje, opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje voda, skupljanje neopasnog otpada i drugo. Aktivnosti i obveze pojedinih osnivača nisu definirane do vremena obavljanja revizije iako je realizacija Programa započela u 2005. Također, u ranije navedenim studijama nisu precizno utvrđeni izvori financiranja za realizaciju pojedinih dijelova Programa prije faze eksploatacije, a osnivači društva nisu potpisali sporazum kojim bi se regulirala ulaganja izvršena u Program prije osnivanja društva.

Prema usmenom obrazloženju direktora novoosnovanog trgovačkog društva Geopodravina, osim navedenih ulaganja, na samom početku realizacije Programa potrebna su ulaganja u novu proizvodnu bušotinu koja nisu predviđena u studijama, a koje bi trebalo izvršiti društvo INA d.d.

Osim navedenog Programa, u studenome 2006. Vlada Republike Hrvatske je donijela zaključak kojim podupire Program gospodarske uporabe geotermalne energije na lokaciji Velika Ciglena, Bjelovar.

Društvo je bilo zaduženo dovršiti studiju izvodljivosti navedenog Programa, koja je okončana tijekom 2007. Prema usmenom obrazloženju, Društvo je odustalo od navedenog Programa.

U cilju poticanja proizvodnje iz obnovljivih izvora energije, Vlada Republike Hrvatske je, osim ranije navedenih odluka, u ožujku 2007. donijela Uredbu o naknadi za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije. Naknada predstavlja dodatak na cijenu električne energije, a naplaćuje se od početka srpnja 2007. Sredstva naknade koriste se za isplatu poticajne cijene proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora energije. Od navedene naknade, od početka srpnja 2007. do konca 2008., Društvo je prikupilo 163.962.402,00 kn, međutim prikupljena sredstva nisu doznačena Hrvatskom operatoru tržišta električnom energijom, kako je utvrđeno ranije navedenom Uredbom. Prema obrazloženju, sredstva od naknade nisu doznačena operatoru, jer se u Republici Hrvatskoj proizvode vrlo male količine električne energije iz obnovljivih izvora, te su prikupljena sredstva od naknade znatno veća od obveze za isplatu poticajne cijene proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora. Prikupljena sredstva od naknada tijekom 2009. doznačavaju se na račun operatora.

U cilju poticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, Društvo je tijekom 2006. za poslove istraživanja i razvoja, projektiranja, financiranja i izgradnje proizvodnih postrojenja, te proizvodnje i plasmana energije iz obnovljivih izvora osnovalo ovisno društvo HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o. Tijekom 2008., za usluge pripreme projekta iz obnovljivih izvora energije navedenom ovisnom društvu je doznačeno 6.939.431,00 kn. Društvo nema dokumentaciju iz koje treba biti vidljivo koje usluge vezane za pripremu projekata iz obnovljivih izvora energije je obavljalo ovisno društvo u 2008. S obzirom da je za realizaciju projekata iz obnovljivih izvora energije osnovano ovisno društvo trebalo mu je povjeriti realizaciju ranije navedenih programa gospodarske uporabe geotermalne energije. Iako je proizvodnja energije iz obnovljivih izvora jedan od primarnih ciljeva Republike Hrvatske, te je Vlada Republike Hrvatske u cilju poticanja proizvodnje donijela ranije navedene odluke i Uredbu, aktivnosti Društva su se svele na osnivanje ovisnog društva HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o. i izradu studija, a odluke o ulaganjima u navedene oblike energije nije donijelo.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi plan aktivnosti vezanih za Program gospodarske uporabe geotermalne energije na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak, nositelje Programa, njihova prava i obveze. Također je potrebno utvrditi na koji način će se valorizirati obavljena ulaganja pojedinih sudionika u realizaciji Programa, odnosno utvrditi udjele u vlasništvu razmjerno obavljenim ulaganjima.

- Ulaganja u izgradnju poslovne zgrade

U okviru građevinskih objekata u pripremi, koja su koncem 2008. iznosila 16.701.757,00 kn, iskazana su ulaganja u izgradnju poslovne zgrade u iznosu 14.730.914,00 kn. Za izgradnju poslovne zgrade, s osam nadzemnih etaža površine 6 580 m², podzemne garaže u šest razina površine 12 967 m², trafostanice, dogradnje spojnog trakta i mosta, te rekonstrukciju postojećih zgrada i uređenja poslovnog parka, zaključen je ugovor u prosincu 2006.

Ugovoreni su radovi u vrijednosti 102.562.175,00 kn i rok izvršenja 14 mjeseci od dana potpisivanja zapisnika o uvođenju u posao, odnosno do svibnja 2008.

U skladu s ugovorom, izvoditelj je dostavio jamstvo poslovne banke za dobro izvršenje radova i otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku na iznos 10.256.217,00 kn i rokom važenja do ožujka 2010. Do početka kolovoza 2007. izvoditelj je ispostavio pet obračunskih situacija za pripremne i podzemne radove (radove na građevnoj jami) u ukupnoj vrijednosti 14.730.914,00 kn. Obračunske situacije ovjerio je stručni nadzor. Plaćanja su obavljena u iznosu 11.699.466,00 kn. U rujnu 2007. zbog urušavanja u građevnoj jami i Kupske ulice (pored gradilišta), te na temelju rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva radovi su obustavljeni, a izvršitelj je djelomično zasipao građevnu jamu. Rješenjem spomenutog Ministarstva, iz rujna 2008., prethodno rješenje je ukinuto. U obrazloženju je navedeno da je Društvo postupilo po odluci iz prethodnog rješenja, odnosno od nadležnog tijela koje je izdalo dozvolu pribavilo suglasnost o izmjenama glavnog projekta. Izvoditelj nije započeo s radovima do vremena obavljanja revizije (studenj 2009.). Dodatak ugovoru nije zaključen iako je rok dovršetka bio svibanj 2008., a jamstvo za dobro izvršenje radova i otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku ističe u ožujku 2010.

S obzirom da je ugovoren rok završetka izgradnje poslovne zgrade do svibnja 2008. i da je izvoditelju plaćen dio radova, Državni ured za reviziju je mišljenja da je Društvo s izvoditeljem radova trebalo regulirati novonastale odnose.

- Potraživanja od ovisnog društva

U okviru potraživanja od ovisnih društava, koja su koncem 2008. iznosila 5.430.627.005,00 kn, iskazana su potraživanja od ovisnog društva HEP-Odmor i rekreacija d.o.o. u iznosu 11.046.929,00 kn. Odnose se na potraživanja za dane pozajmice, troškove zajedničkih funkcija, te nabave robe, radova i usluga. Navedeno društvo osnovano je tijekom 2007. s temeljnim kapitalom od 20.000,00 kn, a osnovna djelatnost je pružanje usluga smještaja u apartmanima i odmaralištima. Jedinj vlasnik i osnivač je Društvo, koje je dalo u dugoročni najam svoje nekretnine (odmarališta i apartmane) i opremu čija je knjigovodstvena vrijednost koncem 2008. iznosila 96.503.000,00 kn. Obveze ovisnog društva koncem 2008. su iznosile 110.746.000,00 kn, od čega dugoročne 93.672.000,00 kn (93.320.000,00 kn obveze prema Društvu za najam nekretnina i opreme) i kratkoročne 17.074.000,00 kn. Prema računu dobiti i gubitka za 2008., ovisno društvo je ostvarilo ukupne prihode u iznosu 2.941.000,00 kn, ukupne rashode u iznosu 10.871.000,00 kn, te gubitak u iznosu 7.930.000,00 kn. Iz prethodne godine prenesen je gubitak u iznosu 3.537.000,00 kn, te je u naredno razdoblje prenesen gubitak u iznosu 11.467.000,00 kn.

S obzirom da su troškovi ovisnog društva HEP-Odmor i rekreacija d.o.o. 3,7 puta veći od prihoda, odnosno ostvarenim prihodima podmiruje 27,2% troškova, da su obveze koncem 2008. za 11,5% veće od ukupne imovine, da ovisno društvo najveći dio svojih obveza podmiruje iz pozajmica Društva, Državni ured za reviziju predlaže preispitati opravdanost daljnjeg poslovanja ovisnog društva.

- 2.2. *Vezano za predujam dan HAC-u Društvo obrazlaže da je u prosincu 2009. zaključen treći dodatak sporazumu, kojim se HAC obvezao do 20. prosinca 2011. predati Društvu dokumentaciju kao dokaz vlasništva za sve objekte koji su predmet sporazuma.*

Za istraživačke studije za program uporabe geotermalne energije Društvo navodi da će uprava preispitati opravdanost ulaganja na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak, te ukoliko je realizacija neizvjesna navedena ulaganja će se isknjižiti iz poslovnih knjiga. Nadalje navodi da su ulaganja na lokaciji Velika Ciglena isknjižena iz poslovnih knjiga tijekom 2009.

Vežano za izgradnju poslovne zgrade u Kupskoj navodi se da su u tijeku pregovori s izvođačem radova, u koje su uključeni i odvjetnici, o nastavku radova prema ranije zaključenom ugovoru.

Društvo obrazlaže da ovisno društvo HEP-Odmor i rekreacija upravlja odmaralištima, koje koriste zaposlenici HEP grupe. S obzirom da se radi o imovini od interesa za sindikat i zaposlenike, te da je Vlada Republike Hrvatske donijela zahtjev o potrebi izrade plana upravljanja netehnološkim cjelinama, uprava će preispitati opravdanost funkcioniranja navedenog društva kao samostalnog.

3. Rashodi

3.1. Ukupni rashodi ostvareni u iznosu 11.421.533.639,00 kn se odnose na poslovne rashode u iznosu 11.118.483.794,00 kn, financijske rashode u iznosu 287.275.977,00 kn i izvanredne rashode u iznosu 15.773.868,00 kn. Poslovni rashodi se odnose na materijalne troškove u iznosu 10.739.569.558,00 kn, vrijednosno usklađivanje kratkotrajne imovine i rezerviranje troškova u iznosu 77.531.593,00 kn, troškove zaposlenih u iznosu 75.931.211,00 kn, amortizaciju u iznosu 62.293.318,00 kn, te druge poslovne rashode u iznosu 163.158.114,00 kn. Vrijednosno značajniji drugi troškovi poslovanja se odnose na troškove dekomisije i razgradnje otpada NE Krško u iznosu 103.882.568,00 kn, poreze i doprinose neovisne o poslovnom rezultatu u iznosu 13.090.446,00 kn, ugovoreno osiguranje u iznosu 10.332.391,00 kn, donacije u iznosu 9.799.330,00 kn, naknade za poslove regulacije i organizacije tržišta u iznosu 6.747.300,00 kn, troškove tiskanja i informiranja u iznosu 4.054.341,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 4.222.284,00 kn, te troškove reskukturiranja u iznosu 3.331.488,00 kn.

Materijalni troškovi se odnose na troškove sirovina i materijala u iznosu 10.633.820.553,00 kn, troškove usluga u iznosu 104.539.154,00 kn, te troškove prodane robe u iznosu 1.209.851,00 kn.

Vrijednosno značajniji troškovi usluga odnose se na troškove promidžbe, reklame i sponzorstva u iznosu 22.963.381,00 kn, usluga vezanih za uređenje statusa NE Krško i drugih elektroenergetskih objekata u iznosu 18.057.835,00 kn, bankarskih usluga i usluga platnog prometa u iznosu 9.067.459,00 kn, održavanja i popravaka nekretnina u iznosu 8.487.924,00 kn, istraživanja i razvoja u iznosu 8.159.530,00 kn, troškove ovisnog društva u iznosu 6.939.431,00 kn, profesionalnih usluga u iznosu 5.684.681,00 kn, održavanja računalne opreme u iznosu 3.586.666,00 kn, stručnog obrazovanja u iznosu 3.311.806,00 kn, telekomunikacijskih usluga u iznosu 2.080.976,00 kn, električne energije i grijanja u iznosu 3.079.501,00 kn, restorana u iznosu 1.951.693,00 kn, reprezentacije u iznosu 1.935.015,00 kn, zaštite imovine i osoba u iznosu 1.193.259,00 kn, te troškove zdravstvenih usluga u iznosu 629.733,00 kn. Utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na troškove promidžbe, reklame, sponzorstva i donacija, te troškove usluga vezanih za elektroenergetske objekte u Bosni i Hercegovini.

- Troškovi promidžbe, reklame, sponzorstva i donacija

U okviru troškova usluga, koji su ostvareni u iznosu 104.539.154,00 kn, evidentirani su troškovi promidžbe, reklame i sponzorstva u iznosu 22.963.381,00 kn. U okviru drugih troškova, koji su ostvareni u iznosu 163.158.114,00 kn, evidentirani su troškovi donacija u iznosu 9.799.330,00 kn. Vrijednosno značajniji troškovi promidžbe, reklame i sponzorstva u iznosu 18.714.334,00 kn odnose se na sredstva doznačena športskim klubovima i savezima na temelju ugovora o pružanju promidžbenih usluga i sponzorstva. Osim navedenih sredstava, športskim klubovima i savezima doznačene su donacije u iznosu 2.320.500,00 kn, te im je ukupno doznačeno 21.034.834,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže racionalnije upravljati sredstvima i ne izdvajati vrijednosno značajna sredstva za usluge promidžbe, reklame i sponzorstva, te donacije.

- Troškovi vezani za elektroenergetske objekte u Republici Bosni i Hercegovini

Troškovi vezani za elektroenergetske objekte u Republici Bosni i Hercegovini ostvareni su u iznosu 1.154.2433,00 kn, a odnose se na usluge vezane za ranija ulaganja Društva u elektroenergetske objekte u Republici Bosni i Hercegovini u iznosu 798.363,00 kn, te troškove Predstavništva u iznosu 355.880,00 kn.

Usluge vezane za ranija ulaganja Društva i korištenje elektroenergetskih objekata u Republici Bosni i Hercegovini u iznosu 798.363,00 kn, odnose se na usluge povjerene trgovačkom društvu u iznosu 411.200,00 kn, usluge povjerene fizičkoj osobi u iznosu 249.583,00 kn, te usluge povjerene odvjetničkim društvima u iznosu 137.580,00 kn. Trgovačko društvo je tijekom 2007. i 2008. za usluge stručne potpore pravno energetskega karaktera vezane za ranija ulaganja Društva u elektroenergetske objekte u Bosni i Hercegovini (TE Gacko) ispostavilo račune u iznosu 484.000,00 kn, od čega u 2008. u iznosu 411.200,00 kn. Računi su ispostavljeni na temelju ugovora zaključenih u 2007. i 2008. Ugovorom nisu specificirane usluge koje izvoditelj treba obaviti, a Društvo nema dokumentaciju iz koje treba biti vidljivo koje usluge su obavljene.

Osim navedenih usluga, za pravne radnje vezane za pripremu dokumentacije i nacrtu tužbe radi zaštite Društva u odnosu na ulaganja u TE Gacko u Republici Bosni i Hercegovini, dva odvjetnička ureda ispostavila su račune u iznosu 137.580,00 kn (jedan odvjetnički ured u iznosu 68.580,00 kn i drugi u iznosu 69.000,00 kn). Ugovori za navedene usluge nisu zaključeni, a Društvo nema dokumentaciju iz koje treba biti vidljivo jesu li usluge obavljene, odnosno je li sastavljena tužba vezana za ulaganja Društva u TE Gacko u Republici Bosni i Hercegovini. Društvo nema dokumentaciju iz koje treba biti vidljivo koje radnje su poduzete u cilju rješenja ulaganja u TE Gacko, dok su odnosi vezani za ulaganja u izgradnju drugih elektroenergetskih objekata u Federaciji Bosne i Hercegovine riješeni tijekom 2003. (ugovorom o kupoprodaji električne energije).

Troškovi Predstavništva u iznosu 355.880,00 kn, odnose se na plaće djelatnika Predstavništva u iznosu 250.445,00 kn i najam poslovnog prostora u iznosu 105.435,00 kn. Predstavništvo je osnovano tijekom 2005., a prema Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji Društva, ustrojeno je u okviru ureda uprave.

Osnovano je s ciljem povećanja cjelokupne poslovne i financijske aktivnosti prema poslovnim subjektima u Republici Bosni i Hercegovini, te analize mogućnosti suradnje s elektroenergetskim sektorom. Zadaće Predstavništva su: praćenje tijeka organizacijskih aktivnosti u elektroenergetskom sektoru u Republici Bosni i Hercegovini, praćenje tržišta električne energije, analiza mogućnosti zajedničkih ulaganja na tržištu u Republici Bosni i Hercegovini, predlaganje novih razvojnih projekata, praćenje i nadziranje postojećih ugovornih odnosa, praćenje zakonodavne regulative u Republici Bosni i Hercegovini, te drugi poslovi po nalogu uprave. Društvo nema dokumentaciju iz koje treba biti vidljivo je li opravdano ustrojavanje i financiranje Predstavništva, odnosno obavljaju li se zadaće zbog kojih je osnovano.

S obzirom da se usluge vezano na ulaganje Društva i korištenje ranije izgrađenih objekata u Republici Bosni i Hercegovini povjeravaju vanjskim izvršiteljima već više godina, a ne postoji dokumentacija iz koje treba biti vidljivo koji su rezultati ostvareni, Državni ured za reviziju predlaže preispitati opravdanost navedenih usluga. Također je potrebno preispitati opravdanost daljnjeg financiranja Predstavništva.

- 3.2. *Društvo obrazlaže da su planirani troškovi promidžbe, reklame i sponzorstva za 2010. smanjeni u skladu s planom antirecesijskih mjera u HEP grupi, a donacije su planirane u iznosu 2.000.000,00 kn i dodijelit će se na temelju javnih natječaja. Nadalje obrazlaže da će se preispitati troškovi vezani za ranija ulaganja u elektroenergetske objekte izvan Republike Hrvatske, te opravdanost poslovanja Predstavništva Mostar.*

4. Postupci javne nabave

- 4.1. Prema evidencijama postupaka nabave i zaključenih ugovora, tijekom 2008. provedena su 94 postupka nabave, te ugovorena nabava robe, radova i usluga u vrijednosti 75.701.605,00 kn. Na temelju ugovora zaključenih u ranijem razdoblju, nabavljene su robe i radovi u vrijednosti 193.408.931,00 kn, od čega za Društvo u vrijednosti 161.294.483,00 kn i ovisna društva u vrijednosti 32.114.448,00 kn. U evidencijama postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi nisu obuhvaćeni svi postupci nabave.

Tako nisu obuhvaćene usluge vanjske revizije u vrijednosti 1.616.667,00 kn, usluge promidžbe u vrijednosti 504.000,00 kn, usluge prijevoda u vrijednosti 207.096,00 kn te usluge stručne podrške pri sastavljanju Priručnika za rad interne revizije u vrijednosti 175.000,00 kn. Osim navedenog, u evidencijama postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi je navedeno da su zaključena 94 ugovora o nabavi, dok je Uredu za javnu nabavu dostavljeno izvješće u kojem je navedeno da je zaključen 71 ugovor o nabavi. Odredbom članka 171. Zakona o javnoj nabavi je propisano da su javni naručitelji obvezni do 31. ožujka svake godine Uredu za javnu nabavu dostaviti statističke preglede o zaključenim ugovorima za prethodnu godinu koji, između ostalog, sadrže broj i ukupnu vrijednost zaključenih ugovora. Društvo nema objedinjenu nabavu i ustrojenu računalnu evidenciju putem koje bi se objedinjeno pratilo (vrijednosno i količinski) izvršenje zaključenih ugovora o nabavi roba, radova i usluga, nego izvršenje nabave prate pojedini organizacijski dijelovi koji provode postupke nabave. Postupci nabave robe, radova i usluga u 2008. najvećim dijelom su provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Utvrđene su nepravilnosti kod nabave informatičke opreme, usluga održavanja i nabave osobnih vozila. Bez propisanih postupaka nabave nabavljene su usluge u ukupnoj vrijednosti 1.571.395,00 kn.

Tijekom 2008., kao i u ranijim godinama, vrijednosno značajna investicijska ulaganja obavljena su u informatičku opremu, a prethodno nije donesen plan razvoja informatičkog sustava. Provedeni su postupci nabave i zaključeni ugovori o nabavi, a sredstva za ugovorenu nabavu nisu u cijelosti osigurana, te je Društvo odustajalo od ugovorenih količina. Tako je na temelju četiri ugovora ugovorena nabava razne informatičke opreme u vrijednosti 253.501.907,00 kn, a nabavljena je u vrijednosti 114.542.236,00 kn, što je za 138.959.671,00 kn manje od ugovorene vrijednosti. Prema pisanom obrazloženju, sektor za informatiku i telekomunikacije je u dokumentaciji za nadmetanje previdio nabavu informatičke opreme u to vrijeme poznatih tehničkih karakteristika, koje su mogle zadovoljiti potrebe Društva tijekom jednogodišnjeg razdoblja. Tijekom ugovornog razdoblja odustajalo se od dijela ugovorene nabave zbog nedostatka financijskih sredstava i zbog toga što je dio ugovorene opreme u međuvremenu zastario.

S obzirom na razvoj tehnologije i kratak rok zastarijevanja informatičke opreme, Društvo treba posebnu pozornost obratiti karakteristikama opreme koju navodi u natječajnoj dokumentaciji, odnosno koju odabire i ugovora. Također treba ugovarati opremu za koju su osigurana sredstva.

Razne usluge održavanja u vrijednosti 1.660.287,00 kn (vodoinstalaterske u vrijednosti 335.751,00 kn, elektroinstalaterske u vrijednosti 306.963,00 kn, građevinske u vrijednosti 261.733,00 kn, limarske u vrijednosti 259.742,00 kn, održavanja centralnog grijanja u vrijednosti 257.614,00 kn i stolarske u vrijednosti 238.484,00 kn) obavljene su na temelju šest ugovora, pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn.

Ugovori su zaključeni po prethodno provedenim postupcima ograničenog prikupljanja ponuda (koji su provedeni koncem 2007.), prema odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti, a trebalo je provesti postupke u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, jer je vrijednost navedenih usluga iznad 200.000,00 kn.

Društvo je u listopadu 2008. uputilo poziv za nadmetanje za nabavu šest osobnih vozila putem operativnog najma, te odredilo rok za dostavu i otvaranje ponuda 26 dana od upućivanja poziva, što nije u skladu s odredbom članka 121. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da u otvorenom postupku javne nabave rok za dostavu ponuda iznosi najmanje 52 dana, računajući od dana upućivanja objave. Natječajnu dokumentaciju, koja je prilagođena određenoj vrsti vozila, preuzelo je jedanaest ponuditelja. Pristigla je jedna ponuda za najam šest osobnih vozila, kroz razdoblje od četiri godine. Ukupna vrijednost najma kroz razdoblje od četiri godine iznosi 422.961 EUR, odnosno 3.015.139,00 kn. Koncem prosinca 2008., zaključeni su ugovori u skladu s ponudom. Ugovorima nije predviđena mogućnost otkupa vozila nakon isteka ugovora o najmu, nego je ugovoreno da su vozila za cjelokupno trajanje i nakon isteka ugovora o najmu isključivo vlasništvo pružatelja najma, koje se ne može prenijeti. Prije pokretanja postupka nabave, Društvo nije izradilo analizu isplativosti, odnosno usporedni prikaz troškova operativnog najma, financijskog najma, te kupnje vozila na kredit ili iz vlastitih sredstava.

S obzirom da je ukupna nabavna vrijednost šest vozila 379.119 EUR, te da će Društvo u razdoblju od četiri godine za najam navedenih vozila izdvojiti 422.961 EUR, trebalo je izraditi analizu isplativosti nabave pod navedenim uvjetima, odnosno utvrditi je li navedeni način nabave povoljniji u odnosu na druge oblike (kupnja vozila na kredit, financijski najam).

Bez propisanih postupaka nabave nabavljene su usluge u vrijednosti 1.571.395,00 kn, od čega usluge promidžbe na naslovnici internet stranice u vrijednosti 504.000,00 kn, usluge stručne potpore pravno energetskeg karaktera vezano za ulaganja Društva u elektroenergetske objekte u Republici Bosni i Hercegovini u vrijednosti 411.200,00 kn, stomatološke usluge u vrijednosti 232.455,00 kn, medicinske usluge u vrijednosti 216.644,00 kn, te usluge prijevoda i lekture časopisa Energija u vrijednosti 207.096,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu robe, radova i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te voditi evidencije postupaka nabave i zaključenih ugovora. Također nalaže više pažnje posvetiti planiranju i izradi natječajne dokumentacije za nabavu robe, radova i usluga, kako bi se ugovorila nabava za koju su osigurana financijska sredstva.

- 4.2. *Društvo navodi da su pokrenute aktivnosti vezane za centralizaciju nabave u HEP grupi, a u skladu s Akcijskim planom za provođenje Antikorupcijskog programa svi postupci javne nabave objavljuju se na Internet stranicama.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Društva za 2008. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Društvo je donijelo određen broj internih akata, odluka i uputa, međutim nema u cijelosti u pisanom obliku definiran sustav unutarnjih kontrola. U sektoru za internu reviziju i upravljanje rizicima, prema sistematizaciji, predviđen je 21 zaposlenik, a zaposleno je šest zaposlenika. U skladu sa Zakonom o reviziji imenovani su članovi revizorskog odbora, ali do vremena obavljanja revizije nisu započeli s radom. (točka 1. Nalaza)
 - Vrijednost imovine na dan 31. prosinca 2008. iznosila je 26.963.597.699,00 kn, a odnosi se na dugotrajnu u iznosu 21.138.698.147,00 kn, kratkotrajnu u iznosu 5.801.331.534,00 kn, te plaćene troškove budućih razdoblja i obračunane prihode u iznosu 23.568.018,00 kn. Dugotrajna imovina se odnosi na nematerijalnu u iznosu 71.058.468,00 kn, materijalnu u iznosu 842.455.153,00 kn, financijsku u iznosu 2.072.560.286,00 kn, te dugoročna potraživanja u iznosu 18.149.919.705,00 kn i odgođenu poreznu imovinu u iznosu 2.704.535,00 kn. Dugotrajna materijalna imovina se odnosi na predujmove u iznosu 376.284.853,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 215.501.187,00 kn, građevinske objekte u iznosu 86.743.677,00 kn, materijalnu imovinu u pripremi u iznosu 142.856.376,00 kn i drugu materijalnu imovinu u iznosu 21.069.060,00 kn. Materijalna imovina u pripremi se odnosi na ulaganja u istraživačke studije u iznosu 106.232.994,00 kn, građevinske objekte u pripremi u iznosu 16.701.757,00 kn, investicijski materijal u iznosu 10.689.676,00 kn i opremu u iznosu 9.231.949,00 kn. Kratkotrajna imovina se odnosi na zalihe sirovina i materijala u iznosu 11.044.586,00 kn, kratkoročna potraživanja u iznosu 5.607.069.772,00 kn, kratkotrajnu financijsku imovinu u iznosu 110.840.635,00 kn i novčana sredstva u iznosu 72.376.541,00 kn.

U okviru predujmova za dugotrajnu materijalnu imovinu, koji su koncem 2008. iznosili 376.284.853,00 kn, iskazan je predujam HAC-u u iznosu 300.000.000,00 kn. Navedeni predujam dan je, na temelju sporazuma zaključenog u prosincu 2006., za kupnju elektroenergetskih objekata koji služe za opskrbu električnom energijom autocesta. Prije zaključenja navedenog sporazuma, odnosno početkom 2004., Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je dalo mišljenje da ne postoje zakonski preduvjeti da se navedeni objekti prenesu u vlasništvo Društva.

U okviru ulaganja u građevinske objekte u pripremi, koja su koncem 2008. iznosila 16.701.757,00 kn, iskazana su ulaganja u izgradnju poslovne zgrade u iznosu 14.730.914,00 kn. Za izgradnju poslovne zgrade zaključen je ugovor u prosincu 2006., te ugovoreni radovi u vrijednosti 102.562.175,00 kn i rok izvršenja do svibnja 2008.

Do početka kolovoza 2007. izvoditelj je ispostavio pet obračunskih situacija za pripreme i podzemne radove (radove na građevnoj jami) u ukupnoj vrijednosti 14.730.914,00 kn. U rujnu 2007., zbog urušavanja u građevnoj jami, a na temelju rješenja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva radovi su obustavljeni. Rješenjem spomenutog Ministarstva, iz rujna 2008., prethodno rješenje je ukinuto. Dodatak ugovoru nije zaključen iako je rok dovršetka bio svibanj 2008., a jamstvo za dobro izvršenje radova i otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku ističe u ožujku 2010.

U okviru ulaganja u istraživačke studije, koja su koncem 2008. iznosila 106.232.994,00 kn, iskazana su ulaganja u istraživačke studije za program uporabe geotermalne energije na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak u iznosu 7.311.750,00 kn. Za koordinaciju provedbe navedenog Programa, početkom 2009., osnovano je trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću Geopodravina. Osnivači navedenog društva su Društvo, INA d.d., Podravka d.d., Općina Legrad, Hrvatski fond za privatizaciju i Koprivničko-križevačka županija. Aktivnosti i obveze pojedinih osnivača nisu definirane do vremena obavljanja revizije iako je realizacija Programa započela u 2005. Također, u studijama nisu precizno utvrđeni izvori financiranja za realizaciju pojedinih dijelova Programa prije faze eksploatacije, a osnivači društva nisu potpisali sporazum kojim bi se regulirala ulaganja izvršena prije osnivanja društva.

U okviru kratkoročnih potraživanja, koja su koncem 2008. iznosila 5.607.069.772,00 kn, iskazana su potraživanja od ovisnog društva HEP Odmor i rekreacija d.o.o. u iznosu 11.046.929,00 kn. Ovisno društvo osnovano je tijekom 2007., a jedini vlasnik i osnivač je Društvo. Prema računu dobiti i gubitka za 2008., ovisno društvo je ostvarilo ukupne prihode u iznosu 2.941.000,00 kn, ukupne rashode u iznosu 10.871.000,00 kn, te gubitak u iznosu 7.930.000,00 kn. Iz prethodne godine prenesen je gubitak u iznosu 3.537.000,00 kn, te je u naredno razdoblje prenesen gubitak u iznosu 11.467.000,00 kn. S obzirom da su troškovi ovisnog društva HEP-Odmor i rekreacija d.o.o. 3,7 puta veći od prihoda, da najveći dio svojih obveza podmiruje iz pozajmica Društva potrebno je preispitati opravdanost daljnjeg poslovanja. (točka 2. Nalaza)

- Ukupni rashodi u 2008. ostvareni su u iznosu 11.421.533.639,00 kn, a odnose se na poslovne rashode u iznosu 11.118.483.794,00 kn, financijske rashode u iznosu 287.275.977,00 kn i izvanredne rashode u iznosu 15.773.868,00 kn. Poslovni rashodi se odnose na materijalne troškove u iznosu 10.739.569.558,00 kn, troškove zaposlenih u iznosu 75.931.211,00 kn, amortizaciju u iznosu 62.293.318,00 kn, vrijednosno usklađenje i rezerviranja u iznosu 77.531.593,00 kn i druge poslovne rashode u iznosu 163.158.114,00 kn. Materijalni troškovi se odnose najvećim dijelom na troškove sirovina i materijala u iznosu 10.633.820.553,00 kn i troškove usluga u iznosu 104.539.154,00 kn.

U okviru troškova usluga, koji su ostvareni u iznosu 104.539.154,00 kn, evidentirani su troškovi promidžbe, reklame i sponzorstva u iznosu 22.963.381,00 kn. U okviru drugih troškova, koji su ostvareni u iznosu 163.158.114,00 kn, evidentirani su troškovi donacija u iznosu 9.799.330,00 kn. Vrijednosno značajnija sredstva u 2008. u iznosu 18.714.334,00 kn doznačena su športskim klubovima i savezima na temelju ugovora o pružanju promidžbenih usluga i sponzorstva. Osim navedenih sredstava, športskim klubovima i savezima doznačene su donacije u iznosu 2.320.500,00 kn, te im je ukupno doznačeno 21.034.834,00 kn.

Troškovi vezani za elektroenergetske objekte u Republici Bosni i Hercegovini ostvareni u iznosu 1.154.2433,00 kn se odnose na usluge vezane za rješenje statusa ranijih ulaganja Društva u elektroenergetske objekte u iznosu 798.363,00 kn, te troškove Predstavništva u iznosu 355.880,00 kn. Društvo nema dokumentaciju iz koje treba biti vidljivo koje usluge pravnog karaktera vezane za rješenje statusa ulaganja Društva u elektroenergetske objekte u Republici Bosni i Hercegovini (TE Gacko) je obavilo trgovačko društvo kojem su izvršena plaćanja u iznosu 411.200,00 kn i odvjetnička društva kojim su izvršena plaćanja u iznosu 137.580,00 kn. Također nema dokumentaciju iz koje treba biti vidljivo obavlja li Predstavništvo zadaće zbog kojih je osnovano. (točka 3. Nalaza)

- Prema evidencijama postupaka nabave i zaključenih ugovora, tijekom 2008. provedena su 94 postupaka nabave, te ugovorena nabava robe, radova i usluga u vrijednosti 75.701.605,00 kn. U navedenim evidencijama nisu obuhvaćene usluge vanjske revizije u vrijednosti 1.616.667,00 kn, usluge promidžbe u vrijednosti 504.000,00 kn, usluge prijevoda u vrijednosti 207.096,00 kn, te usluge stručne podrške pri sastavljanju priručnika za rad interne revizije u vrijednosti 175.000,00 kn. Razne usluge održavanja u vrijednosti 1.660.287,00 kn obavljene su na temelju ugovora zaključenih po prethodno provedenim postupcima ograničenog prikupljanja ponuda prema odredbama Uredbe o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti, a s obzirom da je vrijednost navedenih usluga iznad 200.000,00 kn nabavu je trebalo provesti u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Bez primjene postupaka javne nabave u 2008. nabavljene su usluge u vrijednosti 1.571.395,00 kn, od čega usluge promidžbe na naslovnici internet stranice u vrijednosti 504.000,00 kn, usluge stručne potpore pravno energetskeg karaktera vezano za ranija ulaganja Društva u energetske objekte u Republici Bosni i Hercegovini u vrijednosti 411.200,00 kn, stomatološke usluge u vrijednosti 232.455,00 kn, medicinske usluge u vrijednosti 216.644,00 kn, te usluge prijevoda i lekture u vrijednosti 207.096,00 kn. (točka 4. Nalaza)

4. HEP grupa je nacionalna elektroenergetska tvrtka, čija je osnovna djelatnost proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, te opskrba toplinom i distribucija plina. Društvo, kao vladajuće društvo u okviru HEP grupe, obavlja funkciju korporativnog upravljanja i jamči uvjete za sigurnu i pouzdanu opskrbu kupaca električnom energijom. U 2008. ostvarilo je ukupne prihode u iznosu 11.425.049.964,00 kn, što je za 2,5% više od planiranih i za 11,1% više od ostvarenih u 2007. Vrijednosno značajniji su prihodi od prodaje električne energije u iznosu 9.681.877.184,00 kn i čine 84,8% ukupnih prihoda. U okviru prihoda od prodaje električne energije evidentirani su prihodi od stjecanja dionica u iznosu 145.748.700,00 kn. Koncem 2008. Društvo je, na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, steklo 53 981 dionicu društva Jadranski naftovod d.d. nominalne vrijednosti 2.700,00 kn po dionici, odnosno ukupne vrijednosti 145.748.700,00 kn. Navedene dionice stečene su na temelju potraživanja iz ranijih razdoblja za isporučenu električnu energiju trgovačkom društvu koje je privatizirano u 2008. U financijskim prihodima, koji su ostvareni u iznosu 232.113.007,00 kn, obuhvaćeni su prihodi od vrednovanja nekretnina i dionica u iznosu 138.930.698,00 kn. Uprava Društva je u ožujku 2009. donijela odluke o vrednovanju investicijskih ulaganja u nekretnine (stanove, garaže i odmarališta), te dionice iz troškovnog modela u model vrednovanja po fer vrijednosti (odluka se primjenjuje na 2008. i naredne godine).

Prihodi od vrednovanja nekretnina po fer vrijednosti ostvareni u iznosu 133.532.598,00 kn iskazani su u poslovnim knjigama Društva na računu dobiti i gubitka za 2008., a najvećim dijelom u iznosu 128.178.682,00 kn odnose se na prihode od vrednovanja stanova iz portfelja ovisnih društava. Prihodi od vrednovanja dionica društva Jadranski naftovod d.d. po fer vrijednosti ostvareni su u iznosu 5.398.100,00 kn. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 11.421.533.639,00 kn, što je za 4,1% više od plana i za 16,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na troškove električne energije nabavljene u okviru HEP grupe u iznosu 7.792.570.787,00 kn i troškove električne energije nabavljene izvan HEP grupe u iznosu 2.836.957.650,00 kn, od čega se na troškove električne energije nabavljene iz uvoza odnosi 2.013.368.521,00 kn. Tijekom 2008. u elektroenergetskom sustavu Republike Hrvatske bilo je 19 063 025 MWh električne energije, od čega se na električnu energiju proizvedenu u Republici Hrvatskoj (sustavu HEP grupe, NE Krško, Plomin II i industrijske elektrane) odnosi 4 212 765 MWh, dok je 4 850 260 MWh ili 25,4% električne energije nabavljeno iz uvoza, što ukazuje na značajnu ovisnost elektroenergetskog sustava o uvoznoj električnoj energiji, te nužnost strateškog promišljanja energetske budućnosti i izgradnje kapaciteta za proizvodnju električne energije unutar Republike Hrvatske kako bi se osigurala sigurnost elektroenergetskog sustava. Dobit je ostvarena u iznosu 3.516.325,00 kn. Potraživanja su koncem 2008. iznosila 23.756.989.477,00 kn, od čega dugoročna u iznosu 18.149.919.705,00 kn i kratkoročna u iznosu 5.607.069.772,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja u iznosu 23.702.682.694,00 kn ili 99,2% ukupnih potraživanja odnose se na potraživanja od ovisnih društava (za imovinu danu u dugoročni najam, dane zajmove, prodanu električnu energiju, prodani sitan investicijski materijal, nabavu roba i usluga, troškove zajedničkih funkcija i druga potraživanja). Obveze su koncem 2008. iznosile 8.177.825.455,00 kn i veće su za 1.448.951.513,00 kn ili 21,5% od obveza koncem 2007. Odnose se na dugoročne obveze u iznosu 4.261.890.013,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 3.915.935.442,00 kn. Investicijska ulaganja Društva u 2008. planirana su u iznosu 535.913.815,00 kn, a ostvarena su u iznosu 161.294.483,00 kn, što je za 374.619.332,00 kn manje od plana.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, potraživanja, dane predujmove za materijalnu imovinu, ulaganja u izgradnju poslovne zgrade i geotermalne programe, troškove promidžbe, reklame, sponzorstva i donacije, troškove vezane za elektroenergetske objekte u Republici Bosni i Hercegovini, te javnu nabavu. S obzirom na značaj i važnost pouzdanog sustava unutarnjih kontrola, kao skupa postupaka koji osiguravaju učinkovito poslovanje u skladu sa zakonima i propisima skreće se pozornost na potrebu uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Leo Begović, dipl. ing.	predsjednik od 29. travnja 2008. do 2. studenoga 2009.
prof. dr. sc. Krešimir Čosić,	zamjenik predsjednika od 29. travnja 2008. do 19. listopada 2009.
Dasenko Baldasari, dipl. ing.	član od 29. travnja 2008. do 19. listopada 2009.
dr. sc. Luciano Delbianco	član od 29. travnja 2008. do 19. listopada 2009.
Zdenko Jurčić, dipl. iur.	član od 29. travnja 2008. do 19. listopada 2009.
Slavko Konfic	član od 29. travnja 2008. do 19. listopada 2009.
Jadranko Berlengi, dipl. iur.	član od 3. lipnja 2008.

2. Uprava:

mr. sc. Ivan Mravak	predsjednik od 1. ožujka 2004. do 25. rujna 2009.
Željko Kljaković-Gašpić, dipl. ing.	član od 1. ožujka 2008. do 25. rujna 2009.
dr. sc. Darko Dvornik	član od 1. ožujka 2008. do 25. rujna 2009.
Stjepan Tvrđinić, dipl. ing.	član od 18. ožujka 2008. do 25. rujna 2009.
doc. dr. sc. Željko Tomšić	član od 29. travnja 2008. do 25. rujna 2009.
Nikola Rukavina, dipl. ing.	član od 29. travnja 2008. do 25. rujna 2009.